

Politik Bilim

Yenilikçi-Yaratıcı Bir kent; Eskişehir

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Büyükerşen'in yarattığı 'yeni Eskişehir' hakkında bugüne dek çok şey yazıldı. Ama sanıyorum, bu kentteki gelişmeyi çözümleyebilmek için artık başka kavramların da kullanılması gerek...

Eskişehir, doğduğum, büyüdüğüm kenttir. Fırsat buldukça giderim. Eskiden bu ziyaretlerimi arkadaşlarımı görmek için yapardım. İnsanın, bir kentte, ilkokul birinci sınıfta aynı sırayı paylaştığı, lise son sınıfta sıra arkadaşlığını sürdürdüğü, üniversite yıllarını İstanbul'da birlikte geçirdiği Erhan Türker (Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesinin önceki dekanlarından) gibi bir dostu olursa, o kente sıkça uğramak için, bu bile tek başına yeterli nedendir. Ama son zamanlarda bir başka güçlü neden daha ortaya çıktı: Liseden sınıf arkadaşı olmakla övündüğüm sevgili Yılmaz Büyükerşen'in kentte başka neler yaptığını görmek isteği...

Ekim'de, yine Eskişehirli bir dostun, Avukat Vedat Baranoğlu'nun, düzenlediği bir grup gezisini fırsat bilerek yine bu kente gittim. Hem dostlarla doyasıya sohbet etme hem de kenti yeniden dolaşma mutluluğunu yaşadım. Bu kez, grubumuza eşlik eden rehberimiz Burhan Değirmencioğlu sayesinde, kentte yapılanlar hakkında çok daha fazla bilgilenme imkânım oldu.

Tam **Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Kültür Sarayı**'nda rehberimizin açıklamalarını dinliyordum ki, Müfit Akyos'un www.inovasyon.org'da yayımlanan "*Çağdaş yenilikçi yerel yönetimlere...*" başlıklı makalesinde ele aldığı '**yenilikçi, yaratıcı kent**' kavramını anımsadım ve bir an için, Akyos'un anlattığı yenilikçi-yaratıcı kent böyle bir şey olsa gerek diye düşündüm.

Bence Eskişehir artık böyle bir kent. Kentin merkezinde kalan eski şarap, kiremit, kereste fabrikalarını; Yaş Sebze ve Meyve Hali'ni; Mezbahe'yi, binalarının dokusunu, deyim yerindeyse buraların 'havasını' bozmadan ve geçmişlerinin bir müzecilik titizliğiyle ziyaretçilere sunulduğu yepyeni yaşam ortamlarına dönüştürmedeki yaratıcılık ya da Toprak Mahsulleri Ofisi'nin dev beton silosunu, doğal görünümünü koruyarak bir otele dönüştürmeyi düşünebilme yeteneği elbette takdire değer. Kentin ortasından geçen Porsuk Çayını âdetâ yeniden tasarlamak ve kenarında 14 kilometrelik yepyeni bir yaşam şeridi yaratabilmek; Odunpazarı'nda eski doku üzerinde yaşamı yeniden üretebilmek de öyle... Ama hepsinden önemlisi, bu fiziksel, estetik dönüşümleri kente damgasını vuran estetik bir bütünlüğe ulaştırarak ('şehir mobilyaları' bile bu bütünlüğü bozmayacak biçimde Belediye tarafından tasarlanıp üretiliyor) yaratılan farklılığın câzibesini **ekonomik ve toplumsal bir faydaya dönüştürebilme** başarısının gösterilmiş olmasıdır. Sağlanan ekonomik faydanın en çarpıcı göstergesi kentin giderek artan turizm gelirleridir. **Yenilikçi-yaratıcı fikirlerin böyle bir ekonomik, toplumsal faydaya dönüştürülmesi** bu köşenin okurlarının âşinâ oldukları bir kavramdır.

Yenilikçi-yaratıcı bir kentin doğduğu konusundaki kanımı asıl pekiştirense, Sanat ve Kültür Sarayı'nı gezerken gördüklerim, öğrendiklerimdir. Saray'ın üç muhteşem salonu var: 492 kişilik Konser (ve Opera), 569 kişilik Tiyatro ve bir de Sergi Salonu... (Belediye'nin bir senfoni orkestrası olduğunu da unutmayalım.) Asıl etkileyici olansa, buranın, kent dışından da çok sayıda izleyiciyi ve ülkemizin övünç kaynağı olan sanatçıları cezbeden bir sanat merkezi hâline gelmiş olmasıdır. En az bunun kadar önemli olan bir başka noktaysa, Belediye'nin gözetiminde düzenlenen programlar çerçevesinde, kent ahalisinden o güne dek hiç tiyatroya gitmemiş insanların, özellikle de kadınların bu etkinlikleri izleyebilmelerine olanak tanınarak -dâvet edilerek- halkın sanata ısındırılması

yönündeki bilinçli çabadır. Tıpkı kentin heykellerle donatılarak kentlinin heykel sanatına ısındırılması; Karikatür Müzesi'yle karikatür sanatına ısındırılması gibi...

Kentin ve Anadolu Üniversitesi'nin diğer sanat ve kültür merkezlerinden ya da Üniversite'nin bahçelerine serpiştirilmiş, heykel sanatının kenttekinden çok farklı örneklerinden söz etmeyeceğim. Siz olsanız, bunları gördükten sonra, Eskişehir'in, sanatçılar-sanat âşıkları için de dört başı mâmûr bir câzibe merkezi olma yolunda olduğu ve bu yazının başlığındaki nitelemeyi hak ettiği kanısına varmaz mıydınız? Kentimin güzel insanlarına, dostlara selâm olsun...

CBT. 26 Kasım 2010